

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Megjelenik minden esütörtökön.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő:

FÜSSY JÓZSEF laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadó:

Veress József

könyvkereskedése Marosujváron

Néhány szó a kolera elleni oltásról.

A háborúról való beszélgetéseken kívül egyik fontos témája minden kávéházi és zsurozó társaságnak: a kolera s főleg a kolera elleni védőoltások körül forog.

Nap-nap után hallja az ember, „Én bizony nem oltatom be magam, hisz ugy sem ér az semmit”, a másik rádupláz „Beszéltem egy orvossal, aki azt mondta, nem sokat ér az egész dolog, mert az oltás ugy sem véd meg a kolera ellen”, a harmadik meg épen fontos esetet tud, ahol „azért halt meg valaki, mert beoltották!”

Ilyen és hasonló vélemények hallatszanak itt-ott, az elhangzott mondásokhoz aztán még mindenki hozzáfűz az izlése szerint egy-két megjegyzést s a végeredmény azután az lesz, hogy az egészségügyi hatóságok hiába hívják fel a közönséget, hogy oltassák be magukat, ingyen oltásokat hiába eszközölnek az orvosok, épen azok huzódnak vissza és nem oltatják be magukat, akik a leginkább ki vannak téve a kolerával való fertőzésnek.

A kolera elleni védőoltások azon a régen ismert tapasztalaton alapulnak, hogy aki egyszer valamely fertőző betegségen átesett, az nem igen betegszik meg benne másodszor, vagy ha meg is kapja, a második betegsége sokkal enyhébb lefolyású lesz mint az első. Tudták ezt már a régiek is és alkalmazták is, főként az indusok, akik himlőjárvány idején a népet a papok útján inokuláltatták, ami abból állott, hogy a felkar külső oldalán finom karcolást tettek, arra himlős anyagba itatott nedves gyapotot kötöttek s így mesterségesen fertőzték az illetőt. A himlő kitört rajta, de sokkal enyhébb volt mint különben lett volna s néhány nap alatt aztán gyógyulás is állott be.

Az ilyen inokulált egyének aztán nem kapták meg többé a feketehimlőt.

Nálunk is ismert dolog, hogy aki skarlátot, kanyarót, typhuszt, kolerát kiállt, az másodszor nem igen lesz beteg s ez annyira a köztudatban van, hogy a legaggódóbb szülők sem féltik skarlátot kiállt gyermeküket egy újabb skarlát járvány esetén, tudván hogy nem valószínű megbetegedésük.

Ennek a betegség kiállásával szerzett mentességnek meg van a maga oka. A fertőző betegségeket ugyanis apró élőlények, úgynevezett baktériumok okozzák, s ezek ha bejutnak az emberi szervezetbe, a test sejtjeit ellenanyagok, védőanyagok, anti-anyagok termelésére ösztönzik. Így ha valaki kolerával megfertőződött, testének sejtjei olyan anyagok termelésére ösztönöztetnek, melyek képesek a kolerabacilusokat elpusztítani, viszont a typhusz megkapása

typhusz ellenes anyagok termelésére vezet. Egyszóval a fertőző mikroorganizmusok bejutása a szervezetbe, szigorúan fajlagos ellenanyagok termelésére vezet!

Azonban amint vizsgálatokból kiderült, nem szükséges védekezés céljából magát a betegséget előidézni, elég ha a szervezetbe csak az illető betegség oly fokában legyengített mikroorganizmusait visszük be, melyek a szervezet megfelelő sejtjeit védekezésre indítják ugyan, de magát a szervezetet azért még nem teszik beteggé.

Az így elért mentességet a szervezetnek *aktiv immunitásnak* nevezzük.

Koleránál azt tapasztalták, hogy ha a szervezetbe előlt kolera baktériumokat juttattak a bőrön keresztül, a beoltott egyén vére baktériumölő hatást nyer a kolera bacilus ellen, ami a fentiek szerint érthető is, mert hiszen a szervezet a bejuttatott idegen anyagokkal szemben fajlagos védőanyagokat termel.

Az ilyen egyén aztán nem kap kolerát, mert mielőtt valami uton kolerabacilus jut a gyomor bélhuzalába, ott van már a védőanyag, ami képes azt elpusztítani.

S ezt nem csak feltevésképpen lehet látni mikroskopium alatt megfelelő nagyítással, hogy élő, jól és élénken mozgó kolerabacilusok, mint csapzódnak össze, pusztulnak el, ha oly egyén vérsavóját cseppintjük a készítményre, aki kolera ellen oltva volt. Más egyén vére ilyen hatást a kolera baktériumaira nem tesz.

Ezt a tapasztalatot aztán fel is használták. Koleráért kolerabacilusok 2 mgr.-nyi mennyiségét konyhasós vízzel felhígítva bőr alá fecskendezte s egy hét eltelté után megkétszerezett mennyiséggel megismételte az oltást.

Az eredmény, amint várható is volt, az lett, hogy a beoltott egyén sejtjei ellenanyagokat termeltek s kolera ellen az illetőt mentessé tettek.

Ezt az oltást azóta sok nagy kolera járványnál kipróbálták s az eredmény oly nagyszerűnek mutatkozott, hogy minden kultur állam hadseregének kötelező beoltását rendelte el.

El nem vitatható is az eredmény, ha végig nézünk százazrekről szóló statisztikákat.

A beoltottak csak a legritkább esetben kapják meg a kolerát s ha mégis megkapják, az könnyebb lefolyású s rendszeren gyógyulással végződik!

De nem is szükség a statisztikát nézni.

Ha vesszük azt a tényt, hogy az országban dacára a dúló háborúnak, a nagy tömegek összezsúfolásának s az élénk népmozgalmaknak, alig van kolera, ez nagy részben a védőoltások általánosságának köszönhető!

Röviden még a kolera elleni oltásokról a következő észrevételeket tehetjük:

1) Az oltás a bőr alá történik s teljesen mindegy, hogy a test mely részén. Tömeges oltásoknál legcélszerűbbnek a bal felkar beoltását találták, de épen oly jó a hát vagy mellkas bőrébe történő beoltás is.

2) Az oltás két részletben történik. Első alkalommal fél köbcentiméter oltóanyaggal, 7 nap eltelté után következhetik a második oltás, amikor 1 cm³ oltóanyag fecskendeztetik be.

3) Az oltás semmiféle fájdalommal vagy káros következménnyel nem jár. Oltás után pár óra múlva a beoltás helye kissé megduzzad s nyomásra érzékeny lesz, ez az érzékenység azonban rövidesen elmúlik és sohasem olyan nagyfokú, hogy valakit munkájában meggátoljon.

4) Gyermek arányosan kisebbített adaggal a legkisebb kortól kezdve veszély nélkül olthatók szopós, csecsemők beoltása azonban nem szükséges.

5) Előfordul néha hiszékeny, ideges egyéneknek, hogy az oltás után fejfájásról, lázról, borzongásról panaszkodnak, ezek a subjectív érzések azonban inkább irhatók az ideges félelem és képzelődés, mint az oltás rovására.

A király az olasz háború hőseire.

Őfelsége a következő hadsereg és flotta parancsot intézte Jenő főherceghez, ugyanakkor kéziratban az Olaszországgal küzdő hadsereg és flotta parancsnokságát adván át neki.

Hadsereg és flottaparancs Olaszország ellen küzdő haderőinkhez!

Hetek óta álltok, a monarchia minden részéből származó derék katonáim, nehéz küzdelemben számra nézve nagy túlerőben levő ellenséggel szemben. Ugy a vezérek, mint a legénység rangra való tekintet nélkül idős férfiak és ifjú harcosok versengenek a halált megvető bátorságban Hegytetőn, az uttalan Karszt vidéken és a tengeren oly tetteket hajtottatok végre, amelyek méltók elődeitekhez, akik ugyanezen ellenség ellen harcoltak és azt legyőzték, megsemmisítették ennek az ellenségnek azt a rögeszméjét, hogy a harcba vetett csapatainak tömegével könnyen betörhet szeretett hazánkba. Még mindig kemény munka vár rátok. Ha azonban ilyen kiváló erőiteket vetitek latba, akkor legyőritek a legsúlyosabb feladatokat. Megoldjátok ezeket a feladatokat a magatok becsületére és a haza üdvére. Hálátelt szívvel emlékszem meg fényes fegyvertényeitekről. Csodálattal tekint a haza a szárazföldön

Ngomtatványok.

Mindennemű Iskolai- ügyvédi-, jegyzői nyomtatványok jutányos árban kaphatók FÜSSY J. könyvkereskedésében.

Esküvői-kártyák, báli- és menyegzői meghívók jutányos árban és gyorsan készíttetnek.

és a tengeren küzdő hősiess fiainkra és bizalommal néz felétek, a monarchia délnyugaton álló hűséges őrsége. Bécs, július 29. *Ferencz József s. k.*

Mikor Petőfi Tordán járt.

Irta: Nagy Albert.

A f. évi jul. hó 31-én a tordai Kulturház disztermében, Petőfi hősi halálának évfordulója alkalmából rendezett ismertető előadáson, Harmath Domokos kulturházi igazgató szépen emlékezett meg Petőfiről és röviden megemlékezett Petőfinek 1849. július hó 21-én és következő pár napján Tordán tartózkodásáról is. Legyen szabad nekem e tartózkodásról egy kissé bővebben beszélni, remélve, hogy soraimnak a „Marosujvár” megfelelő tért fog nyitni.

... Történik, hogy a magyar szabadságharc utolsó szakában, amikor Erdélyben Bem vívta lelkes kicsiny seregével a sokkal nagyobb ellenséggel szemben dicső csatáit, Petőfi Sándor családjával Tordára érkezik meg, megszállva Miklós Miklós akkori ev. ref. pap barátjánál. És miért jött Petőfi Tordára? azért, hogy nejét és kis gyermekét Miklós Miklósnál hagyva, ő a Szeben körül tartózkodó Bemhez távozhassék, résztveendő az ennek vezérlete alatt vivandó harcokban.

1849. július 21-én volt Petőfi Tordán és ezen nap estéjén a Miklós Miklósnál jelenlevő társaság tagjai között jelen volt Albert János unitárius pap is ...

Szerencsés voltam egy alkalommal az Albert János szájából hallani e nevezetes estéről szóló „regét”, amelynek három fénylő alakja volt: Petőfi, a ki sietett a szabadságharc vörösvirágokat termő mezejére; Petőfiné, a szerelmes költő megtestesült női ideálja, kinek eszményi szépségét a bánatos arc még emelte, és a kölcsönös szerelem termőfájának, az élet színeiben ragyogó virágbimbója: a kis csesemő Petőfi.

Albert János emléke iránti tisztelettemnek adózom, a midőn ezt az említettem regét úgy igyekszem leírni, ahogy azt Albert Jánostól hallottam volt ...

Tiszta idő volt, — így kezdette elbeszélését Albert J. — szép meleg nyári idő. A csillagok már ragyogtatták arany szemeiket, amikor 1849. július hó 21-én benyitottam Miklós Miklós paptársam a táján. És itt egy festő esetére méltó kép tárult föl szemeim előtt. Egy asztal mellett ült Petőfi Sándor, mellette Miklós Miklós. Az asztal mellett levő díványon Petőfiné Szendrey Julia, kis csesemőjét ringatva karján. Petőfiné mellett pedig a tiszteletes asszony kis leányával.

Miklós Miklós bemutatott híres vendégeinek és nekem volt szerencsém kezét foghatni a magyar Tyrteusszal, akinek arca a komor fönöséget tükrözte vissza, amelyen csak akkor csillogott föl a jókedv derüje, amikor Juliskájára tekintett, a ki gyöngyöző szavak kíséretében ringatta kezei

között kölcsönös szerelmük édes zálogát: a kis Petőfi Zoltánt.

Igazán gyönyörködtem Petőfin, akinek egész lény a Génusz fényében ragyogott; akinek minden egyes szava — mely meggyőző erővel hatott — elárulta a nemzetéért rajongó magyar költőt, akinek irányító életelve volt: a hazáért mindent, még a szerelmet is feláldozni.

Mert: Szabadság volt a költő legszebb ideálja, Dalaiban is hány-sor csak eztet imádja — E nélkül élni sem tudott. Ezt védte ő is hősként künn a csatatéren, Hol kivont kardja fénylett, villogott kezében, Mig lelke égbe nem jutott ...

A kis asztalnál aztán újra helyet foglaltunk és megeredt a beszéd árja, a melyben a vezérszerepet Petőfi vitte. A megtámadott haza szabadságáról folyt a beszéd, amelyet mint eszményképet csak egy Petőfi tudott igazán kiszínezni.

Petőfi bizott a nemzeti ügy diadalában. Lelkesedéssel beszélt róla. A szívében betöltő reménység egy szebb jövőt rajzolt lelke elé, a mikor újra nagy és hatalmas lesz a magyar. Hiszen, ha nem bizott volna a nemzeti ügy győzelmében, akkor nem rohan szeretettel köréből a véres csatatérre; nem hagyja el feleségét és gyermekét, hogy velük aztán soha többé ne találkozzék.

Közbe-közbe hétköznapi dolgokat is fölszínre vetett a beszéd árja, de ezeket Petőfi azonnal a mélységbe süllyeszté alá egy-egy mondásával, mely a szabadságharc sorsa feletti aggodalmával függött össze.

És miért ne vallanám meg, hogy pap létemre is, egész áhitattal hallgattam őt, a kinek kezében ez időben a *lant* mellett ott volt mindig a *kard* is. Amaz, hogy a szó gyújtó erejével hasson, lelkesítsen; ez pedig, hogy halált osztogasson a hazáját megtámadó ellenség soraiban.

... Aztán az estebédhez ültünk és jó ételek és italok mellett az idő rokkája pergett tovább ... tovább ... Mintha most is hallanám Petőfi nejének egy könyörgő fölsóhajtását: Óh I tenem, édes Atyám, könyörgök hozzád: segíts diadalról-diadalra a magyarokat és védelmezd meg az én Sándoromat is. Majd a jövő veszélyének sejtelmével eltelve így szólott férjéhez: Óh Sándor, Sándor, vajjon mikor láthatlak és ölelhetlek majd újra! ... S Petőfi, kinek arcán mintha a megdicsőülés tüze gyúlt volna ki, így válaszolt: Ne félj drága Angyalom; nagy az Isten és nagy az ő hatalma! ...

És e pillanatban egy jó darabig, a meghatottság némává tett mindenkit. És mindenki lelkében a jövő esélyeire vonatkozó különböző képek rajzolodtak le bizonyára, a melyek kiszínezésében legfőbb szerepet játszott — a reménység.

Majd Petőfi így szólalt meg, Miklós Miklóshoz intézve az érzelemtől rezgővé vált szavait:

Én holnapután (jul. 23.) indulok Bemhez Marosvásárhely felé, mert tovább nem maradhatok. Hi a haza! Csak annak örülök, hogy az én drága Angyalomat és

kis fiamat a te oltalmad alatt hagyhatom. Nálad jó és biztos helyen lesznek addig is, míg rövid idő múlva érettek jöhetnek ... Valjon Petőfi hitte-e igazán, hogy a véres harcok színterére indulva el, annyira könnyőre lesz iránta a végzet, hogy lehetővé teszi nekie azt, hogy rövid idő múlva szeretteiért e'jöhessen? ... Én azt nem hiszem; mert bizonyára érezte már akkor, hogy be kell teljesülnie a saját magára mondott jóslat szavának: „*Ott essem el én a harc mezején!*” ...

... Az óra éjfélét ütött. A kakasok, a reggeli harsonái kezdetek megszólalni ... Kezembe vettem botomat, eltávozandó az örökre emlékezetes szép családkörből.

Petőfivel kezét szorítottam; nejének, a szép Juliskának kezét csókoltam és kiléptem újra a csillagos nyári éjszakába ...

És haza felé bandukolásom közben elgondolkodtam: Vajjon mit fog hozni a jövő ... S a válasz mily hamar megérkezett: Petőfi ott esett el Tordán léte után 8 nap múlva a segesvári csatásikon. Szíve vére talán összevegyült gyilkos kózákok buta vérével; s végső sóhajtása értelmetlen hangok diadalmi orgiái között vált meg attól a földtől, a melynek láthatárán csak az imént kezdett föltűnni világra szóló költészetének bűbajos csillaga. A szép Juliska özvegy, a kis Zoltán pedig apa nélküli árva lett és a magyar nemzeti irodalom egéről lefutott a legtündöklőbb csillag: *Petőfi Sándor!* Az örökélet felé sietett a dicsőség arany szekérére! ...

— Albert Jánosnak ezen szép és igaz regéje egy picinyke kis részlet Petőfi élettörténetéből; — éppen ezért nem engedhetem meg, hogy ez a regyszerű kis részlet „kiszakított lap” legyen a halhatatlan magyar költő élettörténetéből.

A király születésnapja a harctéren.

Augusztus 18-ára, a koronás uralkodó születésnapjára a *Hadsegélyző Hivatal* ajándékot akar küldeni a harctérre a katonáknak.

Enagyszabásuterv megvalósítása nagy költségekkel jár, s azért kéri ehhez a Hadsegélyző Hivatal az áldozatkész közönség támogatását is. *Elsősorban pénzadományokra van szükség*, hogy a Hadsegélyző Hivatal maga szerezhesse be a harctéren küzdő hőseinknek leginkább megfelelő ajándékot. De a pénzadományokon kívül szívesen fogadnak: cigarettát, cigaretta-papírt, szivart, dohányt, szipkát, pipát, zsebkendőt, kapcsaruhát, szappant, gyertyát, népszerű olvasni való könyveket és füzeteket, továbbá csokoládét, kekszet, citrom-savat, limonádé-port, száj-harmonikát, stb. stb.

Vidékről a posta portómentesen szállítja: „*Táborban lévő katonák részére szánt szeretetadomány!*” Minthogy nagyon kevés idő áll rendelkezésre, sürgősen úgy adja mindenki ajándékait postára, hogy azok legkésőbb aug. 10-ig Budapestre érkezzenek. A *természetbeli adományok* erre a címre küldendők: Hadsegélyező Hivatal, Budapest, IV. Váci-utca 38. — A *pénzküldemények* pedig a Hadsegélyező Hivatal főpénztárához (Budapest, V. Országház) címzendők. Tegyük fényessé a kedves otthonról távol érettünk küzdő hőseinknek e napot! Akiben érző magyar szív dobog, készséggel hozza meg áldozatát e nemes célra!

MIT KIABÁLTOK ?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolesobb árakban készíttetnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

MIT KIABÁLTOK ?

HIREK.

— Marosujvár diadalünnepe.

Pénteken este győzelmi ünnepet ült Marosujvár polgársága. Zászlók lobogtak a hűvös szélben s szerte az egész városban kigyultak az örömtűzek. Az utcán hullámzó, örömtől ujongó tömeg gondolatban ott járt katonáinknál, akiknek ezt az újabb ünnepet — Varsó és Ivangorod elestét köszönhetik. A szép, lélekemelő ünnepély a Rudolf-bánya előtti téren kezdődött, ahol a bányász-zenekar több hazaias dalt adott elő. Közben megérkeztek a bányatárspénztár kórházában ápolat sebesültek, fiatal arcukról büszkén tükröződött le a helyzet megismerése: tudták, hogy minden zászló, amit a házak ormán lenget a szellő, minden kivilágított ablak nekik szól, nekik a katonáknak, akik ünneppé szenteltek egy szürke pénteki napot. A Rudolf előtt hatalmas tömeg hullámzott. Az utca, a köznapi divat széles járdája átváltozott egy fenséges demonstráció színhelyévé. A zene végeztével a tömeg a Király-utcán, Mikó-utcán és Csesztve-utcán át a bányatárspénztár hadi kórháza elé vonult, ahol lelkesen tüntetett a szövetséges hadsereg mellett. A sebesültek nevében Grama Péter mezőméhesi román tanító, egy éves önkéntes káplár mondott köszönetet a lekes megemlékezésért. A gyújtó s hazafias érzéstől áthatott beszédre Szilágyi Pál válaszolt röviden. S ezután a sok ezerre felszaporodott tömeg minduntalan Ő felségét, Vilmos császárt és a szövetséges hadakat éljenezve, visszatért a Király-utca. Késő este volt már amikor elcsendesült az ünnep muzsikája, amikor elcsendesült a város.

— **XIV. Hadi előadás Marosujváron** 1915. évi augusztus hó 15-én lesz este fél 9 órakor a Stefánia-bánya intézkedőjének nagytermében. Műsor: 1. Bányászzenekar. 2. M. Barthó Etelka, a bpesti népopera művésznőjének éneke. Zongorán kíséri Binder Józsefné. 3. Castaletto Modika és Krizmanics Eleonora zongorajátéka. 4. Megjött a papa. 1 felv. vigjáték. Irta Erdélyi Zoltán. Személyek: A papa Szabó Sanyi, Rózsika Susnek Olga, Pali Kovács Sándor, Böske Graef Olga. 5. Binder Józsefné zongora játéka. 6. Papfy Emmuska szavalata. 7. Bányászzenekar. A n. é. közönség kényelmére és a kellemetlenségek kikerülése miatt számozott ülőhelyek lesznek. Nagyon kérjük a m. t. közönséget, hogy csakis a jegyükön feltüntetett számoknak megfelelő ülőhelyeket sziveskedjenek elfoglalni. Hazafias tisztelettel A M. V. K. E. helybeli fiókja.

— **Új rendelet a vendéglői zárórakról.** Rendőrhatalóságunk a korcsmai zárórak tárgyában a napokban új rendeletet bocsátott ki. A rendelet értelmében a pálinkamérők, korcsmárosok estvéli 9 órakor, a nagyobb vendéglősök és kávéások pedig csak éjjel 11 óráig tarthatják nyitva üzleteiket.

— **Egyházi hírek.** A győzedelmes nagy napok alkalmából szombaton templomainkban ünnepélyes hálaadó istentisztelet volt. A róm. kath. templomban a szentmisét Magdó Mihály plebános celebrálta. A református templomban Jancsó Lajos esperes mondott magasszárnyalású imát. Istentisztelet volt a gör. kath. templomban is, ahol Pop Emil gör. kath. esperes tartott szent beszédet. Az izraeliták imaházában pedig Panet N. Jakab főrabbi emlékezett meg ékes szavakkal az ivangorodi és varsói hőökről.

— **Az augusztus hó 8-ára hirdett „Hadi-előadás“** a múlt héten előfordult koleragyanus esetre való tekintettel elmaradt. Az előadás, ha csak valami ismét elő nem adódik, folyó hó 15-én a Stefánia bányaintézkedő termében este 1/2 9 órakor lesz megtartva, amelyre ismételten felhívjuk a nagyközönség figyelmét.

— **Új ármegállapítást kérünk.** A hetivásárok alkalmából meggyőződést szereztünk arról, hogy egyes zöldségárúknak a hatósági ára immár túlhaladott és idejét multa, mert az idény előhaladásával e cikkek, így különösen uborkából, paradicsomból stb. oly nagymérvű már a kínálat, hogy a hatósági árak minden körülmények között túl magasak. A hatóságnak az az álláspontja, hogy a nagy kínálat esetén az árak önmaguktól fognak lejjebb szállni, sajnos nem vált valóra. Egy-egy termelő egy-két fillérrel leengedett ugyan a hatósági árakból, a tulnyomó többség ellenben tapasztalván, hogy a publikum általában megadja a kért árt, nem hajlandó semmi körülmények között a maximális árakból engedni. A hatóság ugyan jól tenné, ha a tényleges piaci viszonyokat figyelembe véve, a mai felhozatal és kínálat alapján állapítaná meg újból az árakat, amelyek így természetesen alacsonyabbak lennének, mint a maiak. S egyúttal ismételten kérjük a hatóságot, hogy az élelmiszerek áraitól a közönséget falragaszok útján tájékoztatni sziveskedjék.

— **Gombamérgezés Magyar-csesztvén.** Kis Márton magyaresztvei lakos az elmúlt vasárnap gombát szedett az erdőben. Otthon a gombát annak rendje és módja szerint elkészítette és jóízűen megvacsorázott belőle. A vacsora után Kis Márton rosszul lett és meghalt. A szerencsétlen ember állítólag gombamérgezés következtében halt el.

— **Gabonaörlő malom.** A Mikó-utca 50. szám alatt új bezinmotoros malom létesült. A malom háromféle lisztminőséget tud produkálni. Az örlési díj litervékánként 14, illetve 20 fillér. A malmot, melyre igazán égető szükség volt Salamon Samu ny. körjegyző tartja fenn.

— **Elfogott orosz fogoly.** A napokban egy, a Brassó vidékén elfogott orosz foglyot hozott be a vasuti mozgójárőr a helybeli csendőrséghez. A tévesen ide irányított foglyot illetékes helyre toloncolták.

— **Visszaélés a gyufaárakkal** A gyufa ára tolytonosan drágul és amellet a minősége mindig rosszabb lesz. A város külső periferiáin sok helyen négy fillért kérnek egy doboz gyufáért, ami 100%-os áremelésnek felel meg. A gyufaárusítás körül tapasztalható visszaélésekre felhívjuk tehát a hatóság figyelmét.

— **Országos vásár.** Városunkban kedden kezdődött meg az országos állatvásár, mely három napig tartott. Ugy a felhajtás, mint a kereslet gyengének mondható. Holnap pénteken lesz a kirakóvásár.

— **Az 50-ik gyalogezred hősiesség győzelme és megdicsőítése.** Az északkeleti harctéren titáni küzdelmet vívó derék csapataink kiváló fegyvertényeiről nap-nap után lelkesedéstől áttüzésedett lélekkel olvassuk a hősköltemény-sorozatszerű harctéri tudósításokat. Világtörténelmi csoda a siker, a mit elérték s az a kitűnő szellem, mely minden katonánkat áthatja, a végső nagy győzelem záloga.

Az elmúlt héten megjelent tudósítások közül különösen egy ragadta meg erősebben lelkünket, az Ivangorod körüli nagy rohamharcok sikeréről szóló Höfer-jelentés azért, mert a mi háziezredünknek, a cs. és kir. 50-ik gyalogezrednek nagyszerű sikerét s kiváló dicsőségét emeli ki s örökíti meg a történelemnek. A gyulafehérvári 50-ik gyalogezred nagyrésztben tordai és Torda-Aranyos megyei fiukból áll, ezért közel van a mi szívünkhöz, igaz örömmel szegezünk tehát mi is le a világháborúnak ezt a ragyogó s a mi kis világunkra fényt szóró naplótöredékét a következőkben:

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Hivatalos jelentés. Kiadatott 1915. aug. 2.

„Orosz hadiszintér: Szövetségesek Domaszewnél, a Radomka torkolatával szemben tegnap újabb sikereket vívtak ki.

Ivangorodtól nyugatra erdélyi ezredeink szuronnal ragadták el az ellenségnek nyolclepcsőzetesen alkotott, betonozott támaszpontját. Maga, az 50-ik gyalogezred négyet foglalt el ezen művek közül. Az Ivangorod körüli félkör jelentékenyen szűkebbre szorult. 15 tisztet és több mint 2300 főnyi légénységet elfogtunk és 29 ágyut, közöttük 21 nehéz ágyut, továbbá 11 géppuskát, egy nagy szerszámraktárt és sok löszért zsákmányoltunk. Kipróbált erdélyi csapataink ezt a napot méltán sorozhatják dicsőséges történetük legszebb napjai közé.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Derék fiainknak őszinte kézsorításunkat s lelkünk meleg közönlését küldjük s Isten segítségét kérjük további hősi túsájukra!

Fogadjunk örök be hadi árvákat.

— **Népfőlkélok behívása.** A honvédelmi miniszter most megjelent rendeletével elrendelte, hogy az 1876. és 1877. években született, valamint a pótszemlén előállott 1878 tól 1890-ig, továbbá az 1892, 1893. és 1894. években született, alkalmasoknak talált népfőlkélok augusztus 16-án kötelesek bevonulni az igazolványaikon jelzett katonai parancsnoksághoz. Azok, kik önként léptek be, tekintet nélkül születési évfolyamukra, ugyancsak aug. 16-án tartoznak bevonulni. A hadiszolgáltatást teljesítő népfőlkélok bevonultaknak tekintetnek.

— **Választás Maros-ásárhejen.** A Dési Zoltán hősi halálával megüresedett marosvásárhelyi képviselőválasztókerületben Ugron Gábor volt főispánt alkotmánypárti programmal egyhangulag képviselőnek választották.

— **Nappali gyorsvonat Budapest-Brassó közt.** Mint az Aradi Közlöny megbízható helyről értesült, az államvasutak vezetősége azzal a tervvel foglalkozik, hogy rövidesen újra forgalomba helyezi a Budapestről reggel 7 óra 5 perckor induló Arad-Brassó-predáli gyorsvonatot. A Máv. főbb vonalain a napokban már több eddig szünetelt gyorsvonat közlekedése indult meg.

— **Munkában a rendőrség.** Mult heti számunkban hirt adtunk azokról az esetekről, melyek a házalások és utcavégi élelmiszerárutásoknál nap nap mellett végbemennek. Joleső örömmel jelenthetjük hogy a rendőrség méltányolva a közönségnek hozzánk juttatott panaszát az utcavégeket mostanában minden reggel megszállja s egész sereg élelmiszerárut visz ki a nyilvános piacra, akik természetesen a maximális áránál magasabban és titokban akarták áruikat eladni. Kérjük a rendőrséget, hogy továbbra is kéréseiket szigorral járjon el az árfelhajtókkal szemben. Csak továbbra is le a keztyűkkel!

— **Drágasági pótlék.** A kormány a háboru miatti abnormis általános drágaságra való tekintettel a XI—VII. fiz. oszt. áll. tisztviselők részére drágasági pótlékot utalt ki. Hasonlóan járt el több város is már tisztviselőivel, Brassó pld. u. n. tisztviselői hadsegélyt folyósított.

— **A hadköteles férfi személyeknek a magyar szent korona országainak területéről való kivándorlását a m. kir. összm. nisztérium 2704—1915. sz. rendelettel további egy évre megtiltotta.**

Füßy József, kiadó.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési sebeknél. Adag: kor. —.80.

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hűléseknél, rheumánál, köszvényénél stb.
Üvege: kor. —.80, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vérsegegyenségnél és sápkóránál.
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül beszerezhető.

Dr. Richter „Az arany országhoz”, című, gyógyszeráránál, Prága I, Elisabethstrassa 5.

Nyári olvasmányok.

Nyáron nincs élvezetesebb időtöltés, jobb szórakozás, kedvesebb társaság, mint a jó könyv. Aki naponta egy-két órát olvasással tölt el, egész napját kellemessé tette vele. Az irodalom összes jó, érdekes és értékes könyvujdonságai

Amerika Cézárja

Mindenütt elragadtatással beszélnek Máray-Horváth Károlynak erről a szenzációs regényéről. „Az Alagut” óta nem volt ilyen szenzációja irodalmunknak. Méray Horváth egy lázas lüktetésű, csak lélekzetviesszafajta olvasható mese keretében egész Amerikát megmutatja nekünk minden nagyszerűségével és romlottságával. Ára pompás bekötésben K 1.90.

— **A kárpáti harcokról.** Irta: Pilisi Lajos. A világtörténelem leghevesebb csatái voltak a téli kárpáti küzdelmek. Ezeket festi le Pilisi személyes átlései alapján. Ára K. 80.

— **Sárajovótól-Lodzig.** Herczeg Béla harctéri megfigyelései. A NAP harctéri tudósítójának eredeti megfigyeléseit és nagy irodalmi értékű novellisztikus leírásait találjuk meg benne. Ára K 3.—

— **Fronton.** Lázár Miklós nagyszerű harctéri leírásai. Meczázó erővel tudja szemünk elé tárni a háboru mélységeit, hol tragikus hatású, hol felemelő jelenségeit. Ára K 3. 50

— **Sárossy muniót!** Szomorú Emil háborus rajzai. Második kiadás. Elsőrendű, mondhatnók bravuros apró novellák és kisebb írások ezek, amelyeket sohasem fogunk eltejezni. Ára 60 f

— **Egy harcban álló nemzet.** Sven Hedin élményei a háborus Németországban. A nagy világutazó érdekesen és újszerűen mutatja be a nyugati harcterek életét s érintkezését a császártól kezdve majdnem minden német hadvezérrel. Á. 1.

— **A szerb harcterről.** Fényes László átlései a szerbiai előnyomulás idejéből. Ezek a közvetlen megfigyelésen alapuló, igaz hűséggel írt feljegyzések örökké fognak élni irodalmunkban. Ára K 3.—

— **1914.** Kortörténeti regény. Irta: Ujhelyi Nándor. A regény az első háborus hónapok izgalmaival festi egy biztos tollu regényíró művész érzékével. Ára 3 K. 60

— **A tóparti gyilkosság.** Ambrus Zoltán legújabb kötete. Csak néhány nagyobb elbeszélést találunk a vaskos kötetben de, ezek egészen különleges gyöngyei irodalmunknak. Ára K 3.

— **Mesék a zöld fűvön.** Móricz Zsigmond új kötete. A kritika is elismerte, hogy e könyv elbeszélései a tehetsége és művészete delelőjén álló írónak legsikerültebb alkotásai közé tartoznak. A mesék a zöld fűvön című elbeszélés páratlan a maga nemében. Ára K. 3. 50

— **Csun** Elisabeth Heyking nagyszerű regénye. A regény exotikus miliójá és eseményeinek újszerű volta ritka érdekességeket rejt magában minden olvasó részére. Pompás kötés Á. 1.90

— **A vöröskereszt leány.** Davis Richard Harding amerikai író története. Jóízű, hol kedélyes, hol szentimentális történetek ezek amelyek csak az amerikai levegőben születhettek meg. Ára K.—.60

— **Veszedelem.** Conan Doyle híres elbeszélése. Ez az igen izgalmas novella részletesen megismerteti velünk a tengeralttjáró hajók félelmes akciót. Ára K.—.40

— **Humoros könyvek.** Így irtok ti, Karinthy kacagtató irodalmi persziflászai amelyekben jelesebb íróink írásait figurázza ki. Ára K 1.50

— **Beszéljünk másról.** Karinthy Frigyes legújabb károlatai. Ára K 1.—

— **Grimasz.** Pompás Karinthy szatírák és humoreszkék. Ára 1.—

— **Budapesti emlék.** Karinthy népszerű humoros írásai. Ára K 1.20

Ezek a könyveken kívül a könyvpiac minden nevezetes újdonságát is meg lehet kapni

Füßy József könyvkereskedésében Torda Vidékre megrendeléseket azonnal elintézzük.

Hirdetéseket olcsó árban vállal a Marosujvári-lap kiadóhivatala.

Benzin!!!

helyett ajánljuk teljes felelőség mellett **Bensolint.**

Hatósági engedély nélkül használható.

Ára 100 kilónként 150 Korona Hordonként. 50 korona előleg küldendő be.

Kellner és Schanzer,

Budapest Kálmán-u. 3. magánjaro gőz és benzínmotorok, gazdasági gépek, darálók, malmok, raktára.

Nyomatványok

Mindenne-mű iskolai-, ügyvédi-, jegyzői nyomtatványok Eskü-vői-kártyák, báli- és menyegzői meghívok jutányos árban és gyorsan készíttetnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

Marosujvárt rendeléseket fölvesz **VERESS JÓZSEF** könyvkereskedése.

Soh' se vegyünk mást

Köhögés

rekedtség, nátha és elnyálkásódás ellen, mint az izletes

Kaiser-féle

mell - karamellát

a „három fenyő” védjeggyel. **5900** bizonyítvány orvosok és magánosoktól garantálja a biztos hatást. Egy csomag ára **20** és **40** fill. Egy doboz ára **60** fill.

Kapható: Gál Béla gyógyszerárában Marosujvárt.